

Genomsnittsinkomst 2024 och 2025

I denna promemoria presenteras underlag för beräkning av inkomstindex 2026 som tas fram av Konjunkturinstitutet på uppdrag av Pensionsmyndigheten. Underlaget består av en prognos för utvecklingen av hushållens genomsnittliga inkomster 2024 och 2025. Den baseras dels på en prognos för den pensionsgrundande inkomsten (utan begränsning av intjänandetaket), dels på en prognos för antalet personer i åldern 16–65 år som uppbär pensionsgrundande inkomster. Dessa två variabler utgör täljaren respektive nämnaren i genomsnittsinkomstmåttet.

Först presenteras en kort redogörelse av de makroekonomiska förutsättningar som ligger till grund för bedömningen av genomsnittsinkomsten. Av särskild betydelse är utvecklingen av arbetsmarknaden och lönesumman. Redogörelsen bygger på Konjunkturinstitutets prognos som publicerades i Konjunkturläget den 24 september 2025.¹ Därefter presenteras beräkningarna av genomsnittsinkomsterna 2024 och 2025.

MAKROEKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR 2024 OCH 2025

Lågkonjunkturen i svensk ekonomi fördjupades 2024. Den höga inflationen och de höga räntorna under föregående år har gröpt ur hushållens reala disponibla inkomster vilket fortsatt höll tillbaka hushållens konsumtion. Låga fasta bruttoinvesteringar, särskilt inom byggsektorn, samt svag internationell efterfrågan bidrog också till att dämpa den ekonomiska aktiviteten i Sverige. Arbetsmarknaden, som tidigare trotsat den svaga ekonomiska utvecklingen, försvagades 2024 med en ökad arbetslöshet och en negativ sysselsättningstillväxt.

De nominella lönerna fortsatte att öka i jämförelsevis hög takt till följd av de centralt förhandlade avtal som slöts mellan arbetsmarknadens parter 2023. Löneökningarna och den lägre inflationstakten ledde till att reallönerna steg under året även om de fortsatt låg under den nivå som rädde innan den höga inflationen slog till. Därtill höjdes prisbasbeloppet med 9,1 procent till följd av den höga inflationen föregående år.² Den historiskt sett höga ökningstakten i löner och prisbasbelopp upprätthåller en jämförelsevis hög ökningstakt i hushållens inkomster trots det svaga konjunkturläget.

Mot slutet av 2025 syns en konjunkturåterhämtning i den svenska ekonomin och det är framför allt den inhemska efterfrågan som driver tillväxten. Hushållens konsumtion har ökat i flera kvartal i rad, om än i måttlig takt, och tillförsikten hos hushållen återvänder successivt. Sänkta räntor bidrar till att fasta bruttoinvesteringar ökar i linje med sina historiska medelvärden. Högre tullar och större osäkerhet gentemot USA har dock en dämpande effekt på svensk export som utvecklas svagt. Detta skiljer denna

¹ Prognoserna för inkomstindex i Konjunkturläget kan skilja sig åt från den prognos som presenteras inom ramen för uppdraget till Pensionsmyndigheten. En anledning är tillgång till mer aktuell information när genomsnittsinkomsterna beräknas åt Pensionsmyndigheten.

² Flera ersättningar som är pensionsgrundande, bland annat föräldrapenning och sjukpenning, är knutna till prisbasbeloppet. Taken för föräldrapenning och sjukpenning är 7,5 respektive 10 prisbasbelopp.

konjunkturåterhämtning mot det historiska mönstret där utländsk efterfrågan ofta har varit den drivande faktorn.

Arbetsmarknaden släpar efter BNP-tillväxten och resursutnyttjandet är fortsatt lågt. Arbetslösheten uppgår till 8,7 procent under helåret 2025.³ Den tröga utvecklingen på arbetsmarknaden har en återhållande effekt på löneutvecklingen under året. Detta tillsammans med de nya löneavtal som slöts i april bidrar till att löneökningstakten uppgår till 3,6 procent, vilket är lägre än föregående år. Trots en tillfällig uppgång i inflationen så stiger ändå reallönerna och bidrar till att hushållens köpkraft stärks. Prisbasbeloppet höjs med 2,6 procent 2025, vilket är en betydligt lägre höjning än de två närmast föregående åren och dämpar utvecklingen i möjliga ersättningsnivåer för sociala transfereringar.

BERÄKNING AV GENOMSNITTSINKOMSTEN

Genomsnittsinkomsten utgörs av en kvot där summan av de pensionsgrundande inkomsterna som tjänats in av personer i åldersgruppen 16–65 år sätts i relation till antalet personer som under året erhållit sådana inkomster. De pensionsgrundande inkomsterna görs utan den övre gränsen på 7,5 inkomstbasbelopp och efter avdrag för allmän pensionsavgift. Även inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning (ISA) ingår i den pensionsgrundande inkomsten. Sjuk- eller aktivitetsersättning i form av garantiersättning och personer som enbart har sådan inkomst ingår däremot inte i inkomstmättet. Prognosen av genomsnittsinkomsten baseras på Konjunkturinstitutets modeller för pensionsgrundande inkomster och antal personer med pensionsgrundande inkomster samt deklarationsuppgifter från Skatteverket. Tabell 1 och 2 redovisar utfallet för genomsnittsinkomsten 2023 och Konjunkturinstitutets prognos för 2024 och 2025 för åldersgrupperna 16–64 respektive 16–65 år.⁴

UTVECKLING AV GENOMSNITTSINKOMSTEN

2024 ökade genomsnittsinkomsten med 4,7 procent. Det är en förhållandevis hög uppgång som drivs av en jämförelsevis hög löneökningstakt och en kraftig höjning av prisbasbeloppet. Genomsnittsinkomsten ökar i en högre takt än summan av pensionsgrundande inkomster då antalet personer med pensionsgrundande inkomster minskar till följd av en låg befolkningstillväxt, en svag arbetsmarknad och en betydande ökning av prisbasbeloppet.⁵ Genomsnittsinkomsten 2024 ökar i en något högre takt än vad som prognosticerades i förra årets uppdrag.

2025 ökar genomsnittsinkomsten med 3,2 procent. Det är en ökning som ligger mer i linje med det historiska genomsnittet. Nedväxlingen i förhållande till 2024 drivs av en lägre ökningstakt i både löner och sociala transfereringar samt ett relativt oförändrat antal personer med pensionsgrundande inkomster.

³ Detta är främst till följd av en tydlig uppgång av arbetskraften då sysselsättningen uppvisar en positiv men något svag tillväxt.

⁴ Åldersgruppen 16–64 år inkluderas då det var den relevanta åldersgruppen för inkomstindex fram till och med 2024.

⁵ När prisbasbeloppet höjs så höjs också tröskeln för att inkluderas som en person med pensionsgrundande inkomster (för att inkluderas behöver man ha pensionsgrundande inkomster som uppgår till åtminstone 42,3 procent av prisbasbeloppet ett inkomstår).

Tabell 1 Genomsnittsinkomsten (åldersgruppen 16–64 år)

	2023	2024	2024	2025
	Utfall	Föregående	Nuvarande	Nuvarande
PGI + inkomster över tak (miljoner kronor)	2 209 019	2 324 998	2 287 953	2 361 349
<i>Procentuell förändring</i>	5,3	5,3	3,6	3,2
Inkomstrelaterad SA (miljoner kronor)	17 799	20 703	19 269	19 195
<i>Procentuell förändring</i>	4,6	16,3	8,3	-0,4
Inkomster i inkomstmåttet (miljoner kronor)	2 226 818	2 345 701	2 307 221	2 380 545
<i>Procentuell förändring</i>	4,9	5,3	3,6	3,2
Antal personer med PGI	5 598 703	5 650 000	5 540 118	5 538 726
<i>Procentuell förändring</i>	0,1	0,9	-1,0	0,0
Genomsnittsinkomst	397 738	415 168	416 457	429 800
<i>Procentuell förändring</i>	4,8	4,4	4,7	3,2

Tabell 2 Genomsnittsinkomsten (åldersgruppen 16–65 år)

	2023	2024	2024	2025
	Utfall	Föregående	Nuvarande	Nuvarande
PGI + inkomster över tak (miljoner kronor)	2 231 328	2 348 444	2 311 059	2 385 197
<i>Procentuell förändring</i>	4,9	5,2	3,6	3,2
Inkomstrelaterad SA (miljoner kronor)	19 482	20 703	21 198	21 117
<i>Procentuell förändring</i>	14,5	6,3	8,8	-0,4
Inkomster i inkomstmåttet (miljoner kronor)	2 250 810	2 369 147	2 332 257	2 406 314
<i>Procentuell förändring</i>	5,0	5,3	3,6	3,2
Antal personer med PGI	5 676 065	5 725 000	5 616 027	5 614 734
<i>Procentuell förändring</i>	0,1	0,9	-1,1	0,0
Genomsnittsinkomst	396 544	413 825	415 286	428 571
<i>Procentuell förändring</i>	4,9	4,4	4,7	3,2